

Poul Rasmusen: Jeg skal følge den højtærede Justitsministers Eksempel og den højtærede Formands Anmodning om at fatte mig i Korthed. Der blev af det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe) talt om, hvorledes Stemningen i Befolkningen var over for en Retsreform, og det har været fremhævet af 2 senere Talere, at Stemningen for Retsreformen var ret stærk i Befolkningen. Jeg tror, man her gør sig skyldig i en Forveksling. Naar man i al Almindelighed siger, at der er Stemning for en Retsreform, er det vistnok rigtigt; men hvis man hævder, at der skulde være stærk Stemning i Befolkningen specielt for denne Retsreform, tror jeg ikke, man har saa fuldstændig Ret. Sagen er nemlig den, at de fleste af de Mennesker, der kende Reformens Enkeltheder, sikkert ville indrømme, at den vil paa lægge Byrder, baade paa Statskassen og paa de enkelte Borgere. Det, der efter min Mening er det mindre heldige i denne Reform paa Civilprocessens Omraade, er, at man vil gaa til Indførelse af Umiddelbarhedsprincippet. Jeg tror, at det er overflødig at gaa saa vidt, og jeg tror, det vil være en af de Ting, der vil medføre de aller største Omkostninger. Det er vistnok rigtigt, at den civile Retspleje, som den er, trænger til Forandring. Det er ganske rigtigt, at man paa visse Punkter kunde være tilbøjelig til at ønske den nuværende skriftlige Procedure afløst af en lettere mundtlig Procedure. Men det forekommer mig paa den anden Side, at man her i dette Forslag gør Springet lidt for stærkt, idet man gaar for langt bort fra det skriftlige Grundlag og ind i det mundtlige. Det forekommer mig, at det vilde være heldigere, om man var nøjedes med at reformere i samme Retning som sket er med Hensyn til Sø- og Handelsretten, om man var gaaet til ved alle Retter at oprette en Procedure efter det Mønster, vi have ved Sø- og Handelsretten. Det er mærkeligt at se, at den samme Tanke, jeg her udtaler, har allerede tidligere været udtalt her i Rigsdagen, nemlig i 1881 af det daværende Medlem for Sorø (C. Alberti). Jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse oplæse et Par Linier af hans Udtalelser: „Jeg paastaar, at der der“ — ved Sø- og Handelsretten — „hersker Mundtlighed og Offentlighed, og jeg vedkender mig, at hvis vor øvrige Retspleje kunde faa en Omdannelse, som svarede til denne Domstols Organisation, vilde vi i alt væsentligt have opfyldt det, som Grundloven for-

drer, og saa vilde vi tillige i alt væsentligt have gennemført en saadan Ordning, som vi behøvede. Alt, hvad der ligger ud over den Organisation, som Sø- og Handelsretten i København har, det umiddelbare navnlig, er efter min Mening ikke blot unødvendigt, men ogsaa skadeligt for vor Retsreform“. Jeg tror, at disse Betragtninger ere rigtige, og jeg tror, at en Retsreform paa det Grundlag var betydelig lettere at gennemføre. Der er ogsaa talt her i Dag om Nævningers Indførelse i kriminelle Sager. Det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe) sagde, at de to Ting nu vare enige om, at man vilde have Nævninger og ikke Meddomsmænd. Ja, de to Ting have jo hver sit Forslag om, hvorledes Nævningerne skulle udvelges. Jeg vil sige, at i og for sig betragter jeg ikke noget af de Forslag som godt, og jeg tror ogsaa, at hvis man virkelig kendte, hvorledes Nævningerne virkede, vilde Stemningen i Befolkningen være absolut imod Indførelse af Nævningeinstitutionen. Det er ganske vist saaledes, at Grundloven forlanger Indførelsen af denne Institution, men man kan dog sige, at det er ret mærkeligt, at de Folk, som den Gang indsatte Løfteparagraffen, og de Slægter, der fulgte lige efter, ikke have kunnet faa indført Institutionen, og det forekommer mig, at det ikke vilde være rimeligt, om vi nu paa Grund af denne Bestemmelse skulde gøre et Forsøg, som vi maaske paa Forhaand betvivlede vilde være heldigt. Det er jo saa, at Erfaringerne ude fra ikke i saa høj Grad opfordre til at gøre Forsøget, og et er jo givet, nemlig det, at faa vi først Nævningeinstitutionen, blive vi neppe af med den igen, selv om den viser sig saa uheldig som vel mulig. Jeg skal i øvrigt sige, at jeg erkender fuldt ud, at vor Retspleje paa mange Punkter trænger til Forandring. Jeg ønsker selv i høj Grad Forandringer indført, jeg ønsker selv en Retsreform, og vil derfor ogsaa anbefale, at dette Forslag hurtigst muligt kommer i Fællesudvalg, for at dets endelige Skæbne kan blive afgjort. Det har nu ligget paa Pinebænken, om jeg saa maa sige, i et halvt hundrede Aar, og det var sikkert rart at faa Klarhed over, hvorvidt vi overhovedet skulde have denne Retsreform eller vi skulde have en anden.

Sveistrup: Det er ret naturligt, at efter at Forslaget til Lov om Rettens Pleje er vedtaget her ved tredje Behand-